

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40Csp/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119200664
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2119200664.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, R., o zaplatenie 301,02 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 190,65 eur a úroky z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 190,65 eur od 26.01.2019 do zaplatenia a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania v rozsahu 26,67 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 29.01.2019 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 301,02 Eur spolu s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Sberbank Slovensko a.s. a žalovaný uzatvorili dňa 09.05.2014 Rámcovú zmluvu o bežnom účte a Dodatok k Rámcovej zmluve o bežnom účte. Dodatok aj Rámcová zmluva sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami a Sadzobníkom poplatkov, ktoré sú v bode 4. 1 Zmluvy jej neoddeliteľnou súčasťou. Žalovaný svojím podpisom potvrdil, že sa oboznámil s dokumentami a prevzal ich. Právny predchodca žalobcu viedol pre žalovaného zriadil a viedol bežný účet č. R XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX a poskytol mu služby súvisiace s vedením účtu s možnosťou poskytnutia úverového rámca k účtu formou povoleného prečerpania, ktorú žalovaný nevyužil. V zmysle bodu 1. 1 Zmluvy žalobca viedol pre žalovaného účet za odplatu, v zmysle bodu 2.2 zmluvy za program služieb bol klient povinný platiť poplatok vo výške podľa aktuálneho sadzobníka poplatkov, poplatok bol účtovaný na ťarchu bežného účtu, o čom bol klient informovaný výpisom z účtu. Kreditné úročenie bolo upravené v bode 2.1 zmluvy. Žalovaný bol povinný udržiavať na účte dostatok finančných prostriedkov na zúčtovanie platobných príkazov, inkás, poplatkov.

2. Žalovaná istina 301,02 Eur predstavuje podľa žalobcu rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obrátmi vykonanými na účte žalovaného. Zo súhrnu kreditných operácií označených ako - call loans CR, customer lending, došlá bezhotovostná platba, - vyplýva suma 5.307,45 Eur a zo súhrnu debetných operácií označených ako customer lending, KTK - zmena, upomienky, poplatok za transakcie, poplatok za vedenie účtu, poplatok za výpisy, poplatok za zmenu PIN, poplatok upomienka SU, poplatok - výber z ATM euro region, poplatok za platbu u obchodníka, poplatok za výber z ATM VBSK, úroky, výber v hotovosti - suma 5.608,47 Eur. Žalovaný ako spotrebiteľ bol o svojom prekročení a úrokovej sadzbe úročenia informovaný na web stránke žalobcu, všetky relevantné dokumenty sú dostupné aj na každej pobočke banky a výpismi z účtu. Žalobca si teda podanou žalobou uplatnil sumu 301,02 Eur,

úrok z dlžnej sumy vo výške 17,90 % ročne od 26.01.2019 do zaplataenia, úroky z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5,25 % ročne od 26.01.2019 do zaplataenia s náhradou trov konania.

3. Žalovaný k podanej žalobe uviedol, že s Prima banka Slovensko, a. s. nikdy žiadnu zmluvu o zriadení osobného účtu neuzatvoril. Dňa 09.05.2014 uzatvoril zmluvu so spoločnosťou Sberbank Slovensko, a. s. Z doručených listín vyplýva, že posledné transakcie v prospech účtu sa uskutočnili v mesiaci február 2015. Od toho dátumu neboli uskutočnené žiadne transakcie v zmysle prijatých alebo odoslaných finančných prostriedkov. Od uvedeného obdobia obsahujú výpisy len údaje o mínusových položkách, ktoré si banka automaticky strhávala z finančných prostriedkov na tomto účte. K 30.04.2015 sa suma finančných prostriedkov na účte rovnala sume 1,37 Eur, pričom od uvedeného dátumu sú na účte vedené len debetné položky. Podľa všeobecných obchodných podmienok spoločnosti Sberbank Slovensko, a. s. bodu 3.16, písmeno a) mal byť predmetný bežný účet zrušený. Nakoľko však z dôvodu existencie predmetnej žaloby evidentne k zrušeniu tohto účtu nikdy neprišlo, považujem konanie spoločnosti Sberbank Slovensko, a. s. za porušenie Všeobecných obchodných podmienok spoločnosti a ďalšie vedenie predmetného účtu spolu so spoplatňovaním spravovania účtu bez vedomia mojej osoby za konanie so snahou spoločnosti Sberbank Slovensko, a. s. a rovnako žalujúcej spoločnosti Prima banka Slovensko, a. s., neprávom profitovať na mojej osobe. Zároveň uvádzam, že som nikdy neobdržal žiadne upovedomenie o zrušení činnosti bankovej spoločnosti Sberbank Slovensko, a. s. Podľa súhrnu transakcií, ktorý bol žalobcom priložený k žalobe o zaplataenie, obsahuje tento súhrn aj také poplatky, ako poplatok za výpisy z účtu, poplatok za upomienky a podobné, ktoré mu neboli nikdy žiadnym spôsobom poskytnuté ani doručené. Z tohto dôvodu má za to, že spoplatnenie týchto nevykonaných úkonov je rovnako len snahou spoločnosti o umelé navyšovanie svojho zisku na trovy mojej osoby, a to aj napriek skutočnosti, že podľa ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok, bod I. je informatívny výpis z bežného účtu bezplatnou informáciou, teda neexistuje žiadny relevantný dôvod, ktorý by Sberbank Slovensko, a. s. oprávňoval k vyžadovaniu úhrady za takýto úkon. Následne sa vyjadril k exekúcii zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 615849, ktorej vecnú súvislosť so žalobou uplatneným nárokom bližšie nevyvetlil. Žalobu žiadal zamietnuť ako nedôvodnú.

4. Žalobca na výzvu súdu doplnil žalobu o skutkové tvrdenia v tom zmysle, že dňa 01.08.2017 došlo k zlúčeniu spoločnosti Sberbank Slovensko, a. s. so spoločnosťou Prima banka Slovensko, a. s., ktorá sa tak stala právnym nástupcom žalobcu. V zmysle bodu 3.1 písm. e) VOP bol žalovaný ako majiteľ účtu povinný dodržiavať na svojom účte dostatok finančných prostriedkov - bol povinný dodržiavať stanovenú výšku minimálneho kreditného zostatku na bežnom účte a to po celú dobu trvania zmluvného vzťahu. Žalovaný túto povinnosť porušil, dostal sa do nepovoleného debetu. Na vznik nepovoleného debetného zostatku/prekročenia a na povinnosť uhradiť dlžnú sumu bol žalovaný upozorňovaný upomienkou č. 1 a upomienkou č. 2, za ktoré si účtoval právny predchodca žalobcu poplatok vo výške 10 Eur za každú upomienku v zmysle platného sadzobníka poplatok (čo vyplýva z výpisu č. 6/2015, 7/2015). Upomienky boli doručované obyčajnou poštou, čo znamená, že v zmysle bodu 19.6 písm. f) VOP sa v tretí deň nasledujúci po dni podania zásielky na poštovú prepravu považujú za doručené, a to i keď sa o tom žalovaný nedozvedel. Žalovaný bol o prekročení a výške dlhu z titulu prekročenia informovaný aj výpismi z účtu, ktoré boli žalovanému doručované mesačne a to osobne na obchodnom mieste banky. Tento spôsob doručovania si zvolil žalovaný a uvedený spôsob bol spoplatnený podľa platného sadzobníka poplatkov právneho predchodcu žalobcu. Žalobca odstúpil od zmluvy o bežnom účte dňa 13.02.2018, odstúpenie bolo žalovanému doručované dňa 14.02.2018.

5. Na výzvu súdu v zmysle § 167 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) žalovaný doplnil svoje vyjadrenie, že žalobcovi neposkytol žiaden súhlas so spracovaním a vedením akéhokoľvek účtu zriadeného na jeho osobu, neposkytol mu súhlas so spracovaním a manipuláciou s jeho osobnými údajmi, čím žalobca porušil zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. Údajný dlh vznikol bez jeho vedomia a jeho zapríčinenia. Trvá na tom, že mu neboli žiadnym spôsobom poskytnuté ani nijako doručené listiny a dokumenty, za ktoré si žalobca účtoval poplatky. S návrhom na uzatvorenie zmiernu nesúhlasil.

6. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 40Csp/8/2019-102, zo dňa 17.06.2020, súd žalobu zamietol. Proti rozhodnutiu podal odvolanie žalobca. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd, uznesením č. k. 24CoCsp/60/2020-131, zo dňa 11.05.2021, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

7. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie skúmal zmluvu v znení dodatku, na základe ktorej právny predchodca žalobcu pre žalovaného zriadil a viedol bežný účet, z pohľadu náležitostí, ktoré má zmluva obsahovať podľa ustanovení § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka a ustanovení § 9 ods. 1 písm. g), f) a § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ako nárok vyplývajúci z povoleného prečerpania. Predmetom sporu bol ale nárok žalobcu vyplývajúci z tzv. „prekročenia“, teda automaticky vykonaného prečerpania nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte alebo disponibilného zostatku úverového rámca (§ 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch). Nárok žalobcu mal podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie posúdiť z hľadiska tzv. prekročenia. Preto sa na predmetný záväzkový vzťah sa vzťahujú ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch len v obmedzenom rozsahu. Odvolací súd tiež zdôraznil, aby súd prvej inštancie v novom konaní a rozhodnutí riadne posúdil z akých dielčích nárokov samotný žalobný nárok pozostáva a či dielčie nároky nie sú v rozpore s predpismi o ochrane spotrebiteľov.

8. Súd prvej inštancie po vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie vec opätovne prejednal, vykonal dokazovanie listinami rešpektujúc záväzný právny názor odvolacieho súdu ohľadom posúdenia právnej povahy vzniku nároku a dospel k záveru, že nárok žalobcu je čiastočne dôvodný.

9. Súd vykonal dokazovanie listinami a to: žiadosť o otvorenie osobného bežného účtu čl. 4, rámcová zmluva čl. 5, žiadosť o program služieb Active Premium čl.6, dodatok k zmluve o bežnom účte spolu s prílohou č.1 opis hlavných vlastností úverového rámca - čl.7 a 8, VOP Sberbank čl.9-20, sadzobník poplatkov Sberbank čl.21-30, výpis z bankového účtu A za obdobie od mája 2015 do januára 2018 čl.31-54, odstúpenie od zmluvy o bežnom účte čl.78 podací hárok čl.79, prehľad výpočtu úrokov za obdobie jún 2015 až január 2018 čl. 153. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav.

10. Na základe Rámcovej zmluvy č. 3540001024/3100 zo dňa 09.05.2014 (ďalej aj len „zmluva“) žalobca otvoril a viedol pre žalovaného bežný účet v Euro mene s poskytovaním platobných a bankových služieb v dohodnutom rozsahu. V zmysle článku 1.5 zmluvy sa banka zaviazala poskytovať informácie o obratoch na bežnom účte vo forme a frekvencii tak ako uviedol žalovaný v žiadosti o uzatvorenie zmluvy. V článku 2.1 písm. b) si zmluvné strany dojednali úročenie prekročenia vo výške úrokovej sadzby z prekročenia a s platením poplatkov podľa Sadzobníka poplatkov.

11. Zo Žiadosti o otvorenie osobného bežného účtu a uzatvorenie rámcovej zmluvy na pobočke Sberbank Slovensko, a. s. v Skalici vyplýva, že žalovaný žiadal doručovať výpisy mesačne na obchodnom mieste banky - Skalica.

12. Z Dodatku ku zmluve o bežnom účte/rámcovej zmluve č. 3540001024/3100 (ďalej aj len „Dodatok“) vyplýva dojednanie poskytovania platobných služieb k bežnému účtu, a to program služieb Active Premium, ktorý spočíva vo vedení sporiaceho účtu so službou elektronického bankovníctva, povoleného prečerpania (článok 1.2, 1.3) a dojednanie povoleného prečerpania poskytnutím revolvingového spotrebiteľského úveru formou povoleného prečerpania a prekročenia do výšky úverového rámca povoleného prečerpania. Poplatok za poskytnutie programu služieb Active Premium je uvedený v platnom Sadzobníku poplatkov (čl. 2.1). Úroková sadzba prekročenia je variabilná a vypočíta sa ako súčet referenčnej úrokovej sadzby BASE RATE pre povolené prečerpanie a 5,25% p. a (čl. 1.6). Poplatok za poskytnutie služieb programu Active Premium je uvedený v aktuálnom platnom Sadzobníku poplatkov účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (čl. 2.1). V prípade omeškania vzniká nárok na úrok z omeškania vo výške 5,25% p. a (čl. 1.6).

13. Z Prílohy č. 1 Opis hlavných vlastností úverového rámca povoleného prečerpania a prekročenia a ich základné parametre vyplýva, že maximálny úverový rámec je neuvedený. Úroková sadzba prekročenia je špecifikovaná ako BASE RATE pre povolené prečerpanie + 5,25 % p. a. Base Rate pre povolené prečerpanie v čase uzavretia dodatku o povolenom prečerpaní k Zmluve bol 17,9%.

14. Zo sadzobníka poplatkov účinného od 01.02.2014 vyplýva, že : (a) za program služieb Active Premium sa platí mesačný poplatok vo výške 5,99 eur a (b) uvedený program, okrem iného, zahŕňa vedenie bežného účtu v eur s minimálnym zostatkom a vyhotovenie jedného výpisu mesačne, štvrtročne alebo ročne a jeho zaslanie emailom, poštou do tuzemska alebo jeho osobné prebratie a poskytovanie povoleného prečerpania.

15. Z doložených výpisov z účtu vedeného na žalobcu ako majiteľa vyplýva, že posledná kreditná operácia bola na účte vykonaná v období 01.02.2015-28.02.2015 v sume 1.789,75 Eur, s debetným zostatkom 13,35 eur. V období od 01.03.2015 do 31.03.2015 nebola na účet vykonaná žiadna kreditná operácia, zostatok na účte k 31.03.2015 bol 7,36 eur, v období od 01.04.2015 do 30.04.2015 nebola na účte vykonaná žiadna kreditná operácia, zostatok na účte k 30.04.2015 bol 1,37 eur. V nasledujúcom období od 01.05.2015 do 31.01.2018 neboli na účte realizované žiadne kreditné operácie a debetné operácie mali povahu účtovania poplatkov za vedenie účtu, úročenia debetného zostatku, poplatkov za upomienky a výpisy z účtu.

16. Z výpisov z účtu vyplýva, že istina vo výške 301,02 Eur predstavuje súhrn poplatkov za vedenie účtu, upomienok, poplatkov za výpisy z účtu a z úrokov priebežne účtovaných za neuhradenie poplatkov, konkrétne poplatky za vedenie účtu v sume 5,99 Eur neuhradené žalovaným spotrebiteľom v období od 01.04.2015 do 31.01.2018 celkovo 33 krát, čo predstavuje (5,99 Eur x 33) 197,67 Eur; dve upomienky po 10 Eur zo dňa 06.07.2015 a zo dňa 12.08.2015 (10 Eur x 2) 20,-Eur; poplatky za výpisy (od 30.04.2017) 3 x po 2 Eur a 7 x 3 Eur, spolu 27 Eur. Žalobca si v žalobnom návrhu taktiež uplatnil úroky z neuhradených poplatkov, ktorých neuhradením žalovaný prečerpал zostatok na bežnom účte a ktoré priebežne vyčíslával vo výpisoch z účtu klienta. Úroky z poplatkov, ktorými žalovaný prečerpал bežný účet, žalobca v žalobe skutkovo špecifikoval výlučne odkazom na ustanovenie § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Z výpisov z účtu žalovaného však vyplýva, že ide o úroky za obdobie od 30.06.2015 (vtedy v sume 0,02 Eur) do 31.01.2018 (v sume 6,87 Eur), spolu 57,80 Eur.

17. Žalobca dňa 13.02.2018 odstúpil od zmluvy a vyzval žalovaného na úhradu záväzku ku dňu odstúpenia vo výške 301,02 eur do 07.03.2018.

18. Zo žaloby vyplýva, že žalobca sa domáha zaplatenia dlhu za obdobie počas trvania prekročenia do dňa odstúpenia od zmluvy vo výške 301,02 eur, čo predstavuje rozdiel medzi debetnými a kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného počas trvania nepovoleného prečerpania po odpočítaní úhrady žalovaného.

19. Zo skutkových zistení mal súd jednoznačne preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo zriadením bežného účtu dňa 09.05.2014 k vzniku obchodného záväzkového zmluvného vzťahu, v rámci ktorého bol žalobca oprávnený prijímať platby v prospech žalovaného ako majiteľa účtu a na druhej strane podľa jeho pokynov z tohto účtu realizovať platby. Súd posúdil nárok žalobcu podľa ustanovení § 708 ods. 1, § 709 ods. 1, § 710, § 497 Obchodného zákonníka, keďže rámcová zmluva spolu s dodatkom uzavretá medzi žalobcom ako bankou a žalovaným ako majiteľom účtu je podľa obsahu zmluvou o zriadení a vedení bežného účtu. Uzavretie zmluvy o bežnom účte je možné podľa § 708 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka tak, že zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť do určitej doby na určité meno bežný účet pre jeho majiteľa. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma. Banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorý znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa výstavného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je ďalej povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovania alebo uskutočniť platby v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb.

20. Právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy je zároveň právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 708 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zák.č. 129/2010 Z.z.). K uvedenému záveru dospel súd z dôvodu, že predmetná zmluva je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, keďže text zmluvy bol vopred pripravený, žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu. Žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V zmysle zásady lex specialis derogat legi generali má potom špeciálna právna úprava, ktorou je ustanovenie § 52 a nasl. OZ a ustanovenia zák.č. 129/2010 Z.z., prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať aj podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z.

21. Podľa § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“) na účely tohto zákona sa rozumie prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

22. Podľa bodu 1.1 Všeobecných obchodných podmienok prekročenie je definované ako automaticky vykonané prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje klientovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho bežného účtu vedeného bankou alebo nad rámec disponibilného zostatku úverového rámca. Definícia prekročenia vo všeobecných obchodných podmienkach je tak identická so zákonnou definíciou.

23. Podľa § 1 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch na spotrebiteľský úver vo forme prekročenia sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 9 ods. 6, 7 a 8, § 11, § 18, § 20, § 21 a § 23, § 25 až § 27.

24. Podľa § 18 zákona o spotrebiteľských úveroch ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť (1). Ak ide o prekročenie, ktoré trvá viac ako jeden mesiac, veriteľ bezodkladne informuje spotrebiteľa písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o a) prekročení, b) výške prekročenej čiastky, c) úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, d) akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch z omeškania, e) iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov (2).

25. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté.

26. Súd vychádzal zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý s poukazom na § 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch dospel k záveru, že žalobca si uplatňuje voči žalovanému nárok z tzv. prekročenia. Na inštitút tzv. prekročenia, kedy dochádza k automatickému prečerpaniu nad rámec kladného zostatku na účte sa uplatňujú ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch len v obmedzenom rozsahu. V prípade prekročenia tak vzniká nový záväzok spotrebiteľa peňažné prostriedky vrátiť banke a právo banky ako veriteľa ich vrátenie požadovať, spolu s dojednanými úrokmi podľa úrokovej sadzby prekročenia. Predpokladom vzniku týchto nárokov veriteľa je splnenie zákonných podmienok podľa § 18 zákona o spotrebiteľských úveroch. Z dôkazov predložených žalobcom vyplýva, že žalovaný uzatvorením rámcovej zmluvy sa zaviazal v prípade prekročenia platiť úrok z prekročenia o výške ktorého bol informovaný písomne v zmysle opisu hlavných vlastností prekročenia.

27. Súd posúdil jednotlivé dielčie nároky žalobcu aj z hľadiska kritérií tzv. neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

28. Za neprijateľnú je potrebné v zmysle súdnej praxe považovať zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Vo vyrubovaní poplatku za výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky a upomienok obdobného charakteru je zrejmy vlastný ekonomický záujem žalobcu ako veriteľa. Na poplatok spojený s upomienkou na zaplatenie dlžnej čiastky, nemá žalobca zákonný nárok, keďže poplatok je pokrytý už v zmluvne dojednanom úroku (odplate) za poskytnutý úver (úrok z úveru).“ (rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 16Co/95/2018 zo dňa 27.8.2019).

29. Z praktického pohľadu možno nadobudnúť dojem, že značná nerovnováha je implikovaná práve záväzkami, v ktorých vystupuje na jednej strane slabšia zmluvná strana. Z hľadiska zákonnej dikcie je rozhodujúca nerovnováha, ktorá musí byť značná. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak je spotrebiteľ vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej alebo neurčitej zmluvnej podmienke, z ktorej nemožno určiť práva a povinnosti plynúce pre spotrebiteľa. Medzi motivácie používania neprijateľných zmluvných podmienok je (i) permanentná, sčasti legitímna snaha o najvyšší možný profit (ii) snaha zmluvnými podmienkami dosiahnuť lepšie, resp. zásadne lepšie právne postavenie, a to predovšetkým v porovnaní so zákonným režimom, (iii) zásadné uľahčenie výkonu práv plynúcich z existujúceho záväzku, ktorého účastníkom je spotrebiteľ alebo (iv) poškodenie spotrebiteľa.

30. Žalobca si za obdobie od 01.05.2015 do 31.01.2018 uplatňoval nárok z titulu poplatku za vedenie účtu vo výške 5,99 eur mesačne. Súd má za to, že dojednanie banky a spotrebiteľa o odplate za zriadenia a vedenie bežného účtu a poskytovanie doplnkových služieb nie je možné považovať za neprijateľnú podmienku. Banky zriadenie a vedenie účtu poskytujú ako jeden z hlavných bankových produktov a v zmysle zákona o bankách výlučne banky sú oprávnené poskytovať zriadenie a vedenie bankového účtu. Je obvyklé, že takéto plnenie je spolplatnené. Banky vykonávajú podnikateľskú činnosť za účelom dosiahnutia zisku a zriadenie a vedenie bankových účtov za odplatu je jedným zo zdrojov ich príjmov. Spotrebiteľ má pritom možnosť výberu bankového účtu v rámci viacerých konkurenčných ponúk a jeho výber nie je pri aktuálnej trhovej situácii neprimerane zúžený. Súd preto nepovažuje dohodu o odplate za zriadenie a vedenie bežného účtu za podmienku, pri ktorej by spotrebiteľ neobdržal za uhradenú odplatu primeranú protislužbu. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili zmluvu o bežnom účte, na základe ktorej sa žalobca zaviazal viesť pre žalovaného bežný účet spolu s doplnkovou službou Active Premium. Podľa sadzobníka poplatkov účinného ku dňu uzatvorenia zmluvného vzťahu bol mesačný poplatok za vedenie účtu s uvedeným doplnkovým programom vo výške 5,99 eur mesačne a žalovaný sa zaviazal tento poplatok, o výške ktorého bol informovaný prostredníctvom cenníka, uhradiť. Preto v prípade, ak žalobca účtoval žalovanému mesačný poplatok, z obsahu zmluvného vzťahu vyplýva dohoda sporových strán o povahe poskytovaného plnenia a o výške odplaty za zriadenia a správu bankového účtu. Zo zisteného skutkového stavu tiež vyplýva, že v období od 01.05.2015 do 31.01.2018 neboli na bankovom účte realizované žiadne kreditné operácie a debetné operácie na základe pokynu žalovaného žalobcovi. Napriek tomu žalovaný účet nezrušil. Pokiaľ žalovaný aj uviedol, že účet považoval za zrušený (a preto nepovažuje nárok žalobcu za dôvodný), len samotný predpoklad žalovaného, že z dôvodu jeho pasivity pri využívaní bankových služieb došlo k zrušeniu účtu, nemožno považovať za skutočnosť, ktorá by ním predpokladaný následok vyvolala. Je všeobecne známou skutočnosťou, že ukončenie zmluvného vzťahu, ktorý nie je dojednaný na dobu určitú, si vyžaduje aktivitu zmluvnej strany smerujúcu k ukončeniu zmluvného vzťahu. Súd nepovažuje za neprijateľný taký postup, ak žalobca ako banka zriadi a vedie bankový účet pre spotrebiteľa a spotrebiteľ aktívne nevyužíva služby spojené so zriadením bežného účtu. Nemôže byť na ťarchu poskytovateľa, ak dojednanú službu spotrebiteľovi poskytuje, resp. je pripravený túto poskytnúť a tento sa dobrovoľne rozhodne službu nevyužívať. Podľa všeobecných obchodných podmienok bolo možné bežný účet zrušiť na základe rozhodnutia klienta. Súd má za to, že hoci ide o spotrebiteľský vzťah a žalovaný za požadovanú hodnotu reálne neobdržal žiadne plnenie žalobcu, v tomto prípade nie je dôvod na to, aby súd posúdil nárok ako nedôvodný len z dôvodu, že žalovaný bankový účet aktívne na základe vlastného rozhodnutia nevyužíval.

31. Žalobca si uplatnil ako jeden z dielčích nárokov z titulu prekročenia poplatkov za vedenie účtu za obdobie od 01.05.2015 do 31.01.2018 v mesačnej výške 5,99 eur. Keďže žaloba bola na súd podaná 29.01.2019, nárok žalobcu na úhradu poplatkov za vedenie účtu v období od 05/2015 do 12/2015 nie je vymožitelný s poukazom na § 54a Občianskeho zákonníka a súd tento nárok žalobcovi z dôvodu jeho zániku nemôže priznať. Oslabenie práva podľa § 54a Občianskeho zákonníka je viazané na objektívnu právnu skutočnosť - na kvalifikované uplynutie času v rozsahu podľa ustanovení o premlčaní. Na základe ust. § 54a OZ <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrngu2gc>> však po márnom uplynutí premlčacej lehoty právo nemožno vymáhať, pričom na túto skutočnosť musí súd prihliadnúť aj bez námietky. Ipso facto, v prípadoch spotrebiteľských právnych vzťahov sa nárok po uplynutí premlčacej lehoty neoslabuje (ako tomu býva pri klasickom premlčaní), ale priamo zaniká.

32. Žalobca má tak preto nárok na odplatu za vedenie účtu len za obdobie od 01/2016 do 01/2018, v celkovej výške 149,75 eur (25x5,99 eur).

33. Žalobca uviedol, že žalovaný bol informovaný o úrokovej sadzbe úročenia prekročenia vo výpise z osobného účtu, ktorým mu bolo oznámené, že od 01.04.2017 nadobúdajú platnosť nové VOP a Sadzobník poplatkov. Podľa čl. 2 ods. 10 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ „trvalý nosič“ je akýkoľvek prostriedok, ktorý umožňuje spotrebiteľovi alebo obchodníkovi uchovávať informácie určené jemu osobne spôsobom dostupným na budúce použitie na obdobie primerané účelu týchto informácií a ktorý umožňuje nezmenenú reprodukciu uložených informácií; Podľa bodu 23 citovanej Smernice trvalé nosiče by mali spotrebiteľovi umožniť uchovávať informácie tak dlho, ako to preňho bude potrebné z hľadiska ochrany jeho záujmov plynúcich z jeho vzťahu s obchodníkom. Takéto nosiče by mali zahŕňať najmä papier, USB kľúče, CD-ROM-y, DVD, pamäťové karty alebo pevné disky počítačov, ako aj e-mail. S poukazom na uvedené vymedzenie pojmu trvalý nosič súd konštatuje, že nepostačuje len oznámenie, že došlo k zmene úrokových sadzieb a poplatkov s poukazom na webové sídlo žalobcu. Oznámenie nie je možné považovať za splnenie si informačnej povinnosti veriteľa voči spotrebiteľovi, pretože z citovaných ustanovení Smernice vyplýva, že informačná povinnosť musí byť individualizovaná - musí byť určená priamo osobne spotrebiteľovi, v preskúmvanej veci osobne žalovanému, čo splnené nie je.

34. Žalobca nepreukázal, že by žalovanému riadne oznámil zmeny úročenia prekročenia. Uviedol len, že na túto zmenu bol žalovaný upozornený vo výpise tak, že od 01.04.2017 nadobúdajú účinnosť nové VOP a Sadzobník poplatkov. Pôvodne bolo úročenie prekročenia dojednané v prílohe - opis hlavných vlastností úverového rámca a výška úrokovej sadzby bola určená ako Base Rate pre povolené prečerpanie (17,9%) +5,25%. Napriek tejto dohode žalobca úročil prekročenie len sadzbou 5,25% do apríla 2017, teda nie dohodnutou sadzbou. Ak žalobca zmenil výšku úročenia prekročenia v priebehu trvania zmluvného vzťahu (zo sadzby 23,15% na sadzbu vo výške 28%, ako to uviedol v písomnom podaní po výzve súdu na doplnenie skutkových tvrdení) bol povinný oznámiť túto skutočnosť žalovanému na trvalom nosiči, tak, aby si žalovaný mohol túto zmenu podstatného parametra uchovať. Keďže žalobca nepreukázal, že žalovaného informoval o jednostrannej zmene na trvalom nosiči, nevznikol mu ani nárok na úročenie prekročenia vo výške 28%, ale len vo výške pôvodne dojednanej (23,15%). Súd preto priznal žalobcovi nasledovný úrok z prekročenia: za 01/2016 vo výške 0,29 eur, za 02/2016 vo výške 0,30 eur, za 03/2016 vo výške 0,35 eur, za 04/2016 vo výške 0,36 eur, za 05/2016 vo výške 0,40 eur, za 06/2016 vo výške 0,41 eur, za 07/2016 vo výške 0,46 eur, za 08/2016 vo výške 0,48 eur, za 09/2016 vo výške 0,49 eur, za 10/2016 vo výške 0,54 eur, za 11/2016 vo výške 0,55 eur, za 12/2016 vo výške 0,60 eur, za 01/2017 vo výške 0,62 eur, za 02/2017 vo výške 0,59 eur, za 03/2017 vo výške 0,68 eur, za 04/2017 vo výške 0,68 eur, za 05/2017 vo výške 2,98 eur (23,15% p. a. zo sumy 151,33 eur), za 06/2017 vo výške 3,05 eur (23,15% p. a. zo sumy 160,30 eur), za 07/2017 vo výške 3,33 eur (23,15% p. a. zo sumy 169,34 eur), za 08/2017 vo výške 3,51 eur (23,15% p. a. zo sumy 178,66 eur), za 09/2017 vo výške 3,63 eur (23,15% p. a. zo sumy 188,16 eur), za 10/2017 vo výške 3,89 eur (23,15% p. a. z sumy 197,78 eur), za 11/2017 vo výške 3,95 eur (23,15% p. a. zo sumy 207,66 eur), za 12/2017 vo výške 4,28 eur (23,5% p. a. zo sumy 217,60 eur), za 01/2018 vo výške 4,48 eur (23,15% p. a. zo sumy 227,87 eur). Spolu súd priznal žalobcovi úroky z prekročenia v celkovej výške 40,90 eur. Súd zamietol nárok žalobcu na úroky z prekročenia vo výške 24,02 eur, spolu s príslušným úrokom z omeškania zo zamietnutej čiastky.

35. Žalobca si ako ďalší dielčí nárok uplatnil poplatok za výpis z účtu v celkovej výške 27 eur. Žalobca nepreukázal na základe akého zmluvného dojednanja si voči žalovanému uplatňoval tento nárok. Súd už v časti zisteného skutkového stavu uviedol, že súčasťou služieb Active premium bolo aj vyhotovenie výpisu z účtu, preto žalovaný nebol povinný platiť za vyhotovenie účtu ďalší poplatok nad rámec uvedeného poplatku za účet. Pokiaľ poplatok za výpisu z účtu si žalobca účtoval na základe zmeny všeobecných obchodných podmienok a cenníka služieb, nepreukázal či žalovaný bol o tejto zmene informovaný na trvalom nosiči, teda nepreukázal, že nárok žalobcu by vyplýval z jednostrannej zmeny všeobecných obchodných podmienok a sadzobníka. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v tejto časti, teda v sume vo výške 27 eur zamietol, spolu s príslušným úrokom z omeškania zo zamietnutého nároku.

36. Žalobca si uplatnil aj nárok na úhradu za upomienky v celkovej výške 20 eur. Žalovaný poprel, že by mu žalobca doručil upomienky. Žalovaný nepreukázal, po tom, čo žalobca tento nárok poprel, že by upomienky žalovanému doručil. Okrem toho, zo sadzobníka poplatkov ani zo zmluvnej dokumentácie

nevyplýva, že v prípade, ak žalobca doručí žalovanému upomienky, má nárok na úhradu nákladov vo výške 10eur. Súd preto žalobcovi nepriznal dielčí nárok za dve upomienky v celkovej výške 20 eur (spolu s príslušným úrokom z omeškania zo zamietnutého nároku) a v tejto časti žalobu zamietol, spolu s príslušným úrokom z omeškania, keďže nárok nebol preukázaný.

37. Pretože sa žalovaný s peňažným plnením dostal do omeškania, súd mu uložil tiež povinnosť zaplatiť žalobcovi ním uplatňovaný úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy priznanej istiny 190,65,-eur od uplatňovaného dátumu 26.01.2019 do zaplataenia. Výška úroku z omeškania bolo v dodatku k zmluve (čl. 1.6) dohodnutá vo výške 5,25 % ročne.

38. Podľa § 262 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

40. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

41. Žalobca bol úspešný v sume 190,65 eur. Žalobca bol úspešný celkovo v rozsahu 63,33% (190 eur/301 eur ako celkový uplatnený nárok).

42. Žalovaný bol úspešný v zamietavej časti celkovo v sume 110,37 eur a percentuálny podiel úspechu žalovaného je 36,66 % (110eur/301 eur).

43. Keďže percentuálny podiel úspechu žalobcu je väčší, v porovnaní s percentuálnym podielom žalovaného, súd priznal žalobcovi podiel na náhrade trov konania v rozsahu 26,67%, teda rozdiel medzi úspechom žalobcu 63,33% a úspechom žalovaného 36,66%. Súd tak žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu zodpovedajúcom jeho úspechu v konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku). Súdna konanie predstavuje jeden celok od podania žaloby až po meritórne rozhodnutie súdu, a týka sa to aj konania o trovách konania. Úspech v konaní sa teda aj pre účely rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania posudzuje v závislosti od konečného rozhodnutia vo veci samej, a teda pri posúdení nároku na náhradu trov konania, je potrebné vychádzať z toho, ktorá strana bola v konečnom dôsledku v konaní úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).